

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentul plătește pe jumătate
Pentru străinătate se adaogă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

LEGISLAȚIUNE: Drept Internațional: Convențiunea diplomatică asupra procedurii.

Jurisprudența română:

Înalta Curte de Casație și Justiție, secția I: *Anton Rohr cu Maria Raubingher.*

Idem, secția II: *Alexandru Garbis*, recurs corecțional.

Tribunalul jud. Ilfov, secția comercială: *Frantz Stifler et L. Sicka cu Iohan Stifler.*

Tribunalul jud. Brăila: *Iosef Bujes cu Paul Chatiner și M. Vexler.*

Tribunalul jud. Fălciu: *Arghir Palade și Maria Palade și Andrei Tolea.*

Jurisprudența străină:

Tribunalul civil din Nisa: *Baso și Partore cu Toneră.*
Bibliografii.

LEGISLAȚIUNE

Drept internațional: Convențiune diplomatică asupra procedurii civile.

În 14 Noembrie 1896, plenipotențiarul Belgiei, a Spaniei, a Franței, a Italiei, a marelui ducat de Luxemburg, a Țărilor de Jos, a Portugaliei și a Svițerei, au semnat la Haye, o convențiune importantă, relativă la procedura civilă.

Această convențiune, eșită din deliberațiunile conferinței de drept internațional privat al Haye, (Iunie—Iuliu 1894), se raportează la semnificațiunile și comunicațiunile de actele judiciare sau extra-judiciare, la comisiunile rogatorie, la cauțiunea *Judicatum solvi*, la asistența judiciară, la constrângerea corporală.

În materie civilă și comercială, semnificațiunile de acte destinate streinului, pot—fără prejudiciul mijloacelor de drept comun, (art. 4),—să aibă loc după cererea ministerului public, sau a tribunalului, unuia din Statele contractante, adresată

autorității competente a celui-l'alt din aceste State; această cerere este transmisă pe cale diplomatică, afară numai dacă comunicațiunea directă nu va fi admisă între autoritățile celor două State (art. 1). Significarea este făcută prin îngrijirile autorității la care se adresează; ea nu poate fi refuzată de cât dacă Statul pe teritoriul căruia ea trebuie să fie făcută, o judecă de natură a aduce atingere suveranității sale sau siguranței sale (art. 2). Pentru a face dovada de semnificare, este în de-ajuns de o recepisă datată și legalisată, sau de o atestațiune cerută (art. 3).

Comisiunile rogatorie prin care un judecător cere unui alt judecător de a face acte de instrucțiune sau alte acte judiciare, și la care este de mult usul de a satisface în practică, vor fi de acum înainte obligatorie în princip între Statele contractante (art. 77). Ele vor fi transmise prin cale diplomatică, afară numai ca comunicațiunea directă să nu fie admisă între autoritățile Statelor (art. 6) și vor trebui să fie executate în formele țării care le primește (art. 10).

Cauțiunea *Judicatum solvi*, ce multe legislațiuni, asupra acestui punct demodate, obligă pe streinul reclamant să dea de la începutul instanței, suprimată adesea prin tratate particulare, este desființată între Statele contractante (art. 11); în urmă condemnațiunile la cheltueli vor deveni executorii după legea țării care a dat hotărîrea (art. 12), și autoritatea competentă se mărginește a examina dacă, după această lege, expedițiunea deciziunii întrunește formele necesare autenticității

sale, și dacă, după aceeași lege, decisiunea a dobândit puterea lucrului judecat (art. 13).

Beneficiul asistenței judiciare este dobândit (art. 14) celor cari stau sub aceeași jurisdicțiune fiecărui din Statele contractante cu același titlu ca naționalii lor.

În sfârșit, străinii ce aparțin la fie care din Statele contractante sunt asimilați cu naționalii în ceia ce privește aplicarea constrângerei corporale (art. 17). În Franța, după cum se știe, de la legea din 22 Iulie 1867, străinul, în această calitate numai poate fi supus la constrângerea corporală.

Această convențiune s'a încheiat pentru cinci ani, din momentul ratificațiunei puterilor, și se poate renoi din cinci în cinci ani, afară de denunțatiune cu șase luni înainte de expirare. Ratificațiunile trebuesc să fie date în Haye și protocolul de adesiune pentru puterile care au luat parte la conferința de la Haye va rămânea deschisă până la 1 Ianuarie 1898. (Reprodus după *Revista Enciclopedică Larousse*, No. 177, anul al VII-lea, 23 Ianuarie 1897).

România are o convențiune cam în același gen cu Imperiul Rus, restrânsă însă la județele limitrofe.

Această convențiune a fost încheiată în anul 1894 s'a publicat în «Monitorul Oficial» No. 38 din 19 Mai 1894. Ea cuprinde nouă articole pe cari le transcriem :

Articolul 1. — Tribunalele și parchetele județelor Dorohoiu, Botoșani, Iași, Fălciu, Tutova, Covurlui și Tulcea, pe de o parte, și tribunalele și parchetele districtelor judiciare Odessa, Cherson, Chișinău și Kamenetz-Podolsk, pe de alta, vor corespunde d'aci înainte, fără intervenție diplomatică, pentru toate cererile în materie civilă și penală, afară de acelea privitoare la extradarea rău-făcătorilor. Cererile de extradare vor trebui dar să fie transmise pe cale diplomatică și însoțite de formalitățile obicinuite în asemenea caz între cele două țări contractante.

Art. 2. — Vor fi admise la dreptul de a corespunde direct, din partea României :

Curtea de apel din Iași, Curtea de apel din Galați, tribunalele județelor Dorohoiu, Botoșani, Fălciu, Tutova, Covurlui și Tulcea ; procurorii generali pe lângă Curțile de apel din Iași și Galați, precum și ministerele publice ale tribunalelor județene sus-numite.

Din partea Rusiei :

1) Curtea de justiție din Odessa ;

2) Tribunalele districtelor : Odessa, Cherson, Chișinău și Kamenetz-Podolsk, precum și președinții și procurorii ziselor tribunale ;

3) Tribunalele de comerț din Chișinău și Odessa ;

4) Adunările judecătorilor de pace din orașele Chișinău și Odessa și ale districtului judiciar Ismail, precum și judecătorii de pace dependenți de aceste adunări ; însă cu condițiune, pentru acești din urmă, de a corespunde cu autoritățile române prin mijlocirea adunărilor judecătorilor de pace sus-numiți ;

5) Membrii județeni ai tribunalelor de district din Chișinău și Odessa.

Denumirea tribunalelor și magistraților sus-menționați putând fi modificate, Inaltele Părți contractante își reservează de a se înștiința reciproc despre aceasta la timp, spre a preveni neînțelegerile ce ar putea rezulta de aci.

Art. 3. — Relațiunile și corespondențele direct între tribunalele și magistrații sus-menționați vor cuprinde :

a) Cererile relative la anchetele sumare și instrucțiunile crimelor și delictelor comise pe teritoriul celor două țări respective, la interogatoriile, cercetările la fața locului, vizitele domiciliare, sechestrurile, vizitele medicale, etc.

b) Cererile pentru remiterea pieselor de convingere, a valorilor și a documentelor privitoare la instrucțiunea afacerilor urmărite înaintea tribunalelor ;

c) Corespondența procurorilor în afacerile deținuților ;

d) Transmiterea citațiilor, a mandatelor de înfățișare, a comunicărilor, a notificărilor, somațiunilor și altor acte de procedură, atât în afacerile civile cât și în cele penale.

Interogarea martorilor se va face de obicei prin comisiune rogatorie.

În cazul când indivizii residând în România sau în Rusia, chemați ca martori înaintea tribunalelor uneia sau celei-alte țări, s'ar înfățișa în persoană, ei nu vor putea fi urmăriți nici deținuți pentru fapte, nici condamnări anterioare, nici sub pretext de complicitate în faptele cari fac obiectul procesului în cari ei figurează ca martori ;

e) Luarea de jurământ de la părți în materie civilă, expertisele și depunerile martorilor pe credință sau sub prestare de jurământ.

Recepisele citațiilor, comunicărilor, notificărilor și altor acte se vor elibera reciproc investite cu legalisările cuvenite.

Art. 4. — Inaltele Părți contractante se îndatoresc a face să se execute cererile sau comisiunile făcute de către tribunalele și magistrații admiși prin Convenția de față la corespondența directă, întru cât legile țerei unde executarea lor va trebui să se facă n'ar împedica aceasta.

Art. 5. — Cererile pe cari tribunalele și magistrații desemnați în articolul 2 al Convenției de față și le vor

adresa reciproc, vor fi redactate în limba țării tribunalului care intervine și însoțite de o traducere în limba franceză.

Răspunsurile provocate de zisele cereri vor fi redactate în limba țării tribunalului căruia s'a adresat cererea, și însoțite, de asemenea, de o traducțiune în limba franceză.

Art. 6.— În cazul când, din considerațiuni speciale nu se va găsi cu cale de a aplica unei afaceri oarecare modul corespondenței directe, Inaltele Părți contractante vor fi libere să-și adreseze reciproc cererile judiciare pe cale diplomatică.

Art. 7.— Cheltuelile pricinuite cu remiterea notificărilor sau cu executarea comisiunilor rogatorii vor rămâne în sarcina Statului care le execută.

Art. 8.— În ceea ce privește cheltuelile de poștă, toate corespondențele și toate trimiterile expediate de către unul din tribunalele respective vor fi francate de către acela din aceste tribunale de la care va emana o comisiă rogatorie; expedițiile și trimiterile făcute ca răspuns la această cerere vor fi francate de către tribunalele care le face.

Art. 9.— Convenția de față se va ratifica și ratificările vor fi schimbate în București îndată, ce se va putea.

Ea va fi executorie cu începere din a 30-a zi după promulgarea care se va face mai în urmă, după formele prescrise de legile în vigoare în ambele țări, și ea va continua a rămâne în vigoare încă șase luni după declarația contrară din partea uneia din Inaltele Părți contractante.

Drept care, Plenipotențiarul respectiv a semnat-o și a investit-o cu sigiliul armelor lor.

Făcută în dublu original la București, la douăsprezece Martie, anul una miă opt sute nouăzeci și patru.

AL. LAHOVARI
(L. S.)

N. de FONTON
(L. S.)

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, SECȚIA I

Audiența de la 31 Ianuarie 1897

Președenția D-lui N. PREDESCU, Consilier

Anton Rohr cu Maria Raubingher *)

Pensiune alimentară. — Dacă decisiunile care acordă pensiunile alimentare au un caracter provisoriu. — Dacă se pot invoca ca lucru definitiv judecat.

Interpretarea convențiunilor. — Apreciere suverană a instanțelor de fond.

1) *Decisiunile care acordă pensuni alimentare au un caracter provisoriu, dupe împrejurările de fapt care le-au justificat, și numai pot fi invocate ca lucru judecat, când acele împrejurări se vor fi schimbat de la pronunțarea lor.*

Ast-fel soțul care este condamnat a servi soției sale o pensiune alimentară poate cere să fie scutit de plata ei, fără să i se poată opune hotărîrea intervenită care l'a condamnat la plata unei pensuni, întru cât o asemenea hotărîre are un caracter provisoriu.

2) *Interpretarea convențiunilor părților este de atributul suveran al instanțelor de fond, și nu sunt supuse censurei Curții de casatie de cât când prin interpretare s'a denaturat însăși convențiunea.*

Decisiunea 36 bis/97.—Casată decisiunea Curții de Apel din Iași, s. I cu No. 35/96 dată în procesul dintre Anton Rohr cu Maria Raubingher.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l președinte Gr. Lahovary.

S'a ascultat: d-nul P. Missir avocatul recurentului Anton Rohr în desvoltarea motivelor de casare și d-l D. Chebapei avocatul intimatelor Maria Raubingher în combateri.

Curtea deliberând,

I. «Curtea refuzând a admite cererea mea de a se declara fără efect decizia prin care fusesem condamnat la plata de alimente, către fosta mea soție, violează principiile legii în materie de alimente, în care hotărîrile judecătorești nu au puterea lucrului judecat».

Considerând că în ce privește cererea lui Rohr, de a se declara stinsă îndatorirea sa a servi Mariei Raubingher, pensiunea alimentară prevăzută în decizia Curții din Iași cu No. 151/91, instanța de apel prin decizia atacată a respins cererea lui Rohr și a confirmat hotărîrea tribunalului, pe motiv că o asemenea cerere nu putea face de cât obiectul unei contestații la executare, fără să poată fi pornită pe cale de acțiune principală de oare-ce printr'insa se tindea la nimicirea efectelor deciziei cu No. 151/91;

Considerând însă că fără a examina dacă Rohr avea deschisă sau nu calea contestației, rău a judecat instanța de fond când a respins acțiunea sa, căci în speță fiind vorba de o decizie dată asupra unei pensuni alimentare, ea nu e definitivă de cât pentru timpul când a fost pronunțată și debitorul pensiunei era în drept a cere să fie scutit de plata ei, fără să i se poată opune decisiunea intervenită; că asemenea decisiune având un caracter provisoriu, după împrejurările de fapt care au justificat-o, ea nu mai poate fi invocată ca lucru judecat, când acele împrejurări se vor fi schimbat de la pronunțarea ei.

Asupra motivului II și III:

II. «Curtea interpretând textul convențiunii alimentare intervenită între mine și fosta mea soție (cu ocazia unei separații de corp efectuată conform legii austriace), ca o transacție menită a stinge între noi alte litigii și daraveri de cât cele alimentare, denaturează natura convențiunei, face o rea interpretare a art. 969 c. civ. și admite ca fiind constatat un fapt pe care partea nu l'a afirmat».

*) A se vedea decisiunea Curții de apel din Iași secția I, publicată în «Curierul Judiciar», No. 33 pag. 262 din 1896.

III «Curtea dând unei convenții intervenită asupra unor obligații alimentare stabilite de lege, caracterul unei transacțiuni, înlătură principiul că transacția nu poate avea loc asupra unor obligații de ordine publică, și printr'aceasta violează art. 5, cod civil».

Considerând că după cum rezultă din decisiunea supusă recursului, Anton Rohr a cerut să se declare anulată transacția făcută la consulatul austro-ungar din Iași și prevăzută în protocolul din 6 Iunie 1878, prin care a depus 4800 florini la acel consulat, pentru ca din venitul lor să se achite Mariei Raubingher o pensie viageră, întru cât căsătoria sa cu aceasta din urmă s'a declarat desfăcută; că instanța de fond, constată că învoiala încheiată între părți a cărei anulare a cerut-o Rohr, nu poate fi considerată ca o simplă convențiune alimentară stipulată numai pentru timpul cât avea să dureze separațiunea de corp și masă, ci o convenție cu caracter durabil, care regula între părți nu numai cesțiunea alimentară ci toate daraverile lor bănești; că această interpretare exactă, Curtea de fond o deduce din întregul conținut al acelei convențiuni și din faptul că stipulațiunea rentei viagere e prevăzută pentru tot timpul vieții beneficiarei care, în vederea acelei rente, renunță la câștigurile materiale ale comunității conjugale, așa că în intenția părților contractante nu a fost să facă un simplu aranjament provizoriu pentru alimentarea soției în timpul separațiunii de corp, ci o adevărată învoială cu caracter definitiv, executată de Rohr chiar și după desfacerea căsătoriei;

Considerând că prin această interpretare, de atribut suveran al instanței de fond, nu s'a denaturat în nimic convențiunea licită de care ambele părți s'a supus: că așa fiind urmează a se respinge ca inexacte în fapt, ambele mijloace invocate de recurent;

Pentru aceste motive, Curtea; admite motivul I, respinge motivul II și III, casează asupra primului motiv.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 5 Februarie 1897

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Alexandru Garbis, recurs corecțional

Escrocheriă. — Cară sunt elementele delictului de înșelăciune.

Escrocheriă. — Tentativă de escrocheriă. — Dacă se pedepsește. — În ce cas. — (Art. 332, 333 și 334 din codul penal.

1) Nu există delict de înșelăciune dacă nu se constată următoarele condiții: Intenția de a împărtăși folos, nașterea unei amăgiri în spiritul altuia, și cauzarea unei pagube în averea altuia, și această pagubă trebuie să fie reală, nu este suficient numai posibilitate de prejudiciu.

2) Codul penal nu pedepsește în genere prin art. 332 și 333 din codul penal de cât înșelăciunea consumată, iar încercarea de înșelăciune nu se pe-

depsește de cât într'o speță de înșelăciune, cea prevăzută de art. 334 din codul penal.

Ast-fel nu se poate imputa cui-va o înșelăciune conform art. 332 și 333 din codul penal, dacă delictul nu este consumat.

Decisiunea No. 60/97. — Casată, fără trimiteri, decisiunea Curței de apel din Galați, secția II, cu No. 1040/96, în urma recursului făcut de Alexandru Garbis;

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier G. Liciu;

S'a ascultat d-nii avocați Al. Djuvara și D. Chebapci în dezvoltarea motivelor de casare.

S'a ascultat d-l procuror C. Sărățeanu care conchise la respingerea recursului;

Curtea deliberând,

Asupra motivului al III-lea:

«Eroare grosieră de fapt întru cât Curtea afirmă și deduce din acea afirmare intențiunea criminală ca și tentativă, că eu imediat după scufundarea vasului, m'aș fi adresat cu cerere la Societatea de asigurare spre a fi despăgubit, pe când din acte autentice ce s'a înfățișat Curții rezultă că eu am adresat acea cerere în cursul judecării procesului, după ce se terminase instrucțiunea».

Având în vedere că Curtea de apel prin decizia supusă recursului declară că din împrejurări ar reeși că recurentul a lucrat cu intenție frauduloasă și în vedere de a împărtăși folos în paguba societății; că de și nu există prejudiciu pentru că inculpatul n'a luat de la societate asigurarea cuvenită, totuși faptul imputat recurentului nu e tentativă de înșelăciune de oare-ce pentru consumarea delictului conf. art. 332 nu se cere un prejudiciu real ci numai o amăgire în vedere de a împărtăși folos spre paguba averii altuia;

Considerând că e constant că recurentul a executat o serie de fapte pregătitoare spre a înșela pe societatea de asigurare Dacia-România, dar un prejudiciu n'a cauzat societății, pentru că suma de asigurare n'a obținut-o; că în asemenea condiții este a se ști dacă există delictul de înșelăciune conform art. 332;

Considerând că ceea ce caracterizează delictul de înșelăciune, sunt intenția de a împărtăși folos, nașterea unei amăgiri în spiritul altuia și cauzarea unei pagube averii altuia; că delictul de înșelăciune nu poate fi considerat consumat de cât dacă există câte-și trele condiții; că în deosebi nu e suficient posibilitatea de prejudiciu ci trebuie ca prejudiciul să fie chiar real și efectiv, trebuie ca averea amăgitului într'adevăr să se micșoreze într'o privință saă alta, în totul saă în parte, precum era intenționat; că dacă există o serie de fapte săvârșite cu scop ca să provoace o micșorare a averii altuia, și dacă această micșorare n'a început, delictul nu este a se considera consumat ci numai încercat;

Considerând că codul penal nu pedepsește în genere prin art. 332 și 333 de cât înșelăciunea consumată, iar încercarea de înșelăciune nu se pedepsește de cât într-o speță de înșelăciune prevăzută de art. 334 cod. pen.; că legiuitorul nostru adoptând noțiunea înșelăciunii cuprinsă în paragraful 241 cod penal prusac, n'a adoptat și dispoziția din paragr. 242 cod penal, după care se pedepsește nu numai consumarea ci și încercarea; că ast-fel nu poate fi vorba a se imputa cuiva o înșelăciune conform art. 332 și 333 cod penal, dacă delictul nu e consumat; că linia de demarcație între consumare și între încercare consistă tocmai în faptul cauzării prejudiciului, că dacă nici un început de cauzare de prejudiciu (causat amăgitului) nu există, nici delictul nu e consumat și prin urmare se sustrage faptul ori-cărei pedepse;

Considerând că constant fiind în speță că nu este nici un început măcar de cauzare de prejudiciu ce s'ar fi adus societății, nu este delictul de înșelăciune; că fiind întru aceasta motivul întemeiat, decizia are a fi casată fără trimetere tocmai fiind-că codul penal nu prevede o pedeapsă pentru încercarea de înșelăciune;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cele-lalte motive de casare invocate, Curtea în numele legii, cascadează fără trimetere.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența de la 6 Noembrie 1896

Președenția D-lui D. FLORESCU, Membru

Frantz Stifler și L. Sicka cu Iohan Stifler

Sentința comercială No. 1500

Opozițiune. — Când o hotărîre se dă cu drept de opozițiune. — Dacă partea care s'a prezentat în instanță și după ce i s'a respins o cerere de amânare s'a retras mai are drept de opoziție.

(Art. 148, 149, 151 și 129 din procedura civilă).

O hotărîre se dă cu drept de opoziție pentru partea care la ziua însemnată pentru înfățișare nu s'a arătat în instanță, căci este suficient ca partea să compară în instanță spre a se putea considera ca prezentă la înfățișare și prin urmare ca hotărîrea să fie dată contradictoriu, fără drept de opoziție.

Ast-fel este neadmisibilă opoziția făcută de partea care s'a prezentat în instanță și care, după ce i s'a respins o cerere de amânare, s'a retras din instanță.

S-au ascultat: d-l avocat A. Drăghici, din partea d-lui Iohan Stifler, și d-l avocat Stavri Predescu, din partea oponenților Frantz Stifler și L. Sicka.

Tribunalul deliberând,

Asupra opozițiunii făcute de Frantz Stifler et L. Sicka în contra sentinței acestui tribunal cu No. 1020/96;

Având în vedere conclusiunile orale ale părților litigante;

Având în vedere că intimatul Iohan Stifler ridică

incidentul că opozițiunea nu este admisibilă întru cât Frantz Stifler et L. Sicka s'a prezentat la înfățișare când s'a pronunțat sentința;

Considerând în drept că după dispozițiunile art. 148 pr. civilă, se dă hotărîre în lipsă în contra acelei părți care în ziua însemnată pentru înfățișare nu s'a arătat;

Că din termenii acestui text de lege rezultă că este suficient ca partea să compară în instanță spre a se putea considera ca prezentă la înfățișare și prin urmare ca hotărîrea să fie dată contradictorie;

Că ceea ce denotă că acesta a fost spiritul legiuitorului este că în art. 148, 149 și 151 pr. civ. ocupându-se de sentințele în lipsă întrebuintează expresiunile «nu se presintă» «nu vine» «lipsește», care toate implică ideea unei inoportunități în instanță;

Considerând că ceea ce coroboară încă această interpretare este și faptul că legiuitorul nostru având în vedere art. 129 din procedura noastră, nu a reprodus și cuvintele «sa» va refuza de a pleda» care există în acest articol, de unde rezultă că legiuitorul nostru a înțeles că o hotărîre se pronunță în lipsă numai când partea nu se presintă, iar nu și când prezentându-se refuză de a lua conclusiuni;

Având în vedere în fapt, că la înfățișarea când s'a pronunțat sentința acestui tribunal cu No. 1020/96 atacată azi cu opoziție Frantz Stifler et L. Sicka, sa prezentat prin avocatul N. Vlădescu, care a cerut mai întâi amânarea pe baza art. 12 din legea vacanțelor, invocând motivul că afacerea nu este de natură urgentă, cerere pe care tribunalul a respins-o dându-se părților cuvântul în fond; apoi a cerut din nou amânarea pe motiv că nu posedă actele fiind la un alt domn avocat și numai după respingerea cererii de amânare d-nul Vlădescu declară că se retrage din instanță;

Considerînd că în asemenea împrejurări nu se poate susține cu succes că Frantz Stifler et L. Sicka nu sa arătat și că sentința este dată în lipsă;

Că ast-fel fiind opozițiunea cată a fi respinsă ca neadmisibilă.

Pentru aceste considerante redactate de d-nul jude Florescu, respinge ca neadmisibilă opoziția făcută de Frantz Stifler et L. Sicka în contra sentinței acestui tribunal cu No. 1020/96.

(ss) D. Florescu, G. M. Vlasto, M. Durma.

p. Grefier, S. Niculescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BRĂILA

Audiența de la 5 Decembrie 1896

Președenția D-lui TH. POPESCU CUDALBU, Membru

Iosif Bujes cu Paul Chatiner și M. Vexler

Sentința comercială No. 349

Delict civil. — Quasi-delict civil. — Cară sunt elementele constitutive ale delictului și quasi-delictului civil. — (Art. 998 și 999 din codul civil).

Delict civil. — Quasi-delict civil. — Dacă faptul de a comunica în mod verbal și confidențial, că cutare comerciant, ar fi încetat plățile, constituie un delict, sau un quasi-delict civil.

1) Trei sunt elementele constitutive ce caracterizează delictul sau quasi-delictul civil: 1) ca fapta,

care cauzează prejudiciul să reside într-o acțiune saŭ inacțiune ilicită; II) ca acest fapt să fie imputabil autorului și să lezeze dreptul altuia, și III) ca autorul prejudiciului să fie în culpă, adică să i se poată imputa, dacă nu reaua intențiune, cel puțin imprudență.

2) Faptul de a comunica verbal și în mod confidențial unei persoane, că se aude, că cutare comerciant, ar fi încetat plățile, nu constituie nici un delict, nici un quasi-delict civil, și deci nu espune pe autorul acestei confidențe la daune, întru cât printre oamenii de afaceri comerciale și financiare și unde se luptă prin concurență în aceeași profesiune, este admis, prin practica moravurilor, de a se face însinuări cu tendințe de a se discredita.

S'au ascultat: d-l avocat C. Alexiu, din partea reclamantului Bujes, și d-nii avocați C. G. Cocias și I. Berceanu, din partea intimăților Chatiner și Vexler.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere acțiunea intentată de Iosef Bujes contra d-lor Paul Chatiner și Mayer Vexler;

Având în vedere conclusiunile părților și actele prezentate;

Având în vedere că din instrucțiunea făcută în cauză și actele produse de părți, rezultă următoarele:

D-l Paul Chatiner, în una din zilele anului 1893 din 'naintea biuroului său și în stradă, s'a întâlnit cu Osiat Silberstein, un amic al său, căruia i spune, că în Galați se vorbește, că Iosef Bujes, ar fi încetat plățile; Osiat Silberstein la rîndul său a comunicat această știre lui Mayer Vexler, cu arătare că informațiunea o are de la Paul Chatiner. Puțin timp după aceea Adolf Vexler fiul lui Mayer Vexler, transmite această știre și altor persoane, tot însă sub forma unei confidențe, dar care din cauză că această versiune s'a spus la mai multe persoane, rînd pe rînd, rezultatul a fost că întreaga lume comercială, a aflat de acest fapt, și parte din comercianți au și crezut ca adevărată știrea dată de încetarea plăților d-lui Bujes, informațiunii constatate în urmă, a fi neadeverate, de unde pretinde reclamantul ca consecuență, că unii comercianți în afaceri cu d-sa, iau retras în parte creditul, ce avea în piață, și că prin răspândirea acestei știri false, de către d-l Paul Chatiner și Mayer Vexler, i s'au cauzat daune reclamantului, pe care le evaluează la suma de 100,000 lei și pe care le cere de la intimăți drept despăgubiri;

Considerând că în specie, acțiunea în daune, este sprijinită, de reclamante, tocmai pe faptul transmiterii de Paul Chatiner, a știrii ce s'a constatat falsă și care i-a adus enorme pagube și basată pe textele art. 998 și 999 cod. civ.;

Considerând că aceste texte de lege, analizate în complexul lor, conțin principii ce se reduc la trei elemente constitutive ce caracterizează delictul, saŭ quasi-delictul civil și anume: I) ca fapta, cauza eficientă a prejudiciului cauzat, să reside într-o acțiune saŭ inacțiune ilicită; II) ca acest fapt să fie imputabil autorului și să lezeze dreptul altuia și III) ca autorul prejudiciului să fie în culpă, adică să i se poată imputa dacă nu reaua intențiune cel puțin imprudență;

Considerând, că orî-ce fapt, ca să poată fi consacrat ca acțiune saŭ inacțiune ilicită sub raportul legilor pozitive, exige proibițiunea lor prin chiar aceste legi, dacă nu manifestată în mod espres, cel puțin în mod virtual;

Considerând în specie, că actul generator al prejudiciului, alegeat de reclamante, consistă în comunicarea verbală și confidențială, făcută de intimatul Paul Chatiner, prietenului său Silberstein, că singura comunicare verbală, între două persoane și în mod confidențial, lipsită de orî-ce publicitate a unui fapt atribuit altuia orî cât de dăunător ar fi el pentru aceasta, nu este erijiat în dreptul nostru pozitiv, nici într'un delict penal (art. 249 c. penal) și nici poate fi înregistrat în categoria delictelor saŭ quasi-delictelor civile, neresultând din nici un text, o asemenea proibițiune, pentru a fi considerat ca ilicită;

Considerând pe de altă parte, că art. 998 și 999, stabilesc principiul, că aŭ a răspunde de daunele cauzate atunci când ele decurg din fapta sa, prin leziunea dreptului altuia, că în specie, dreptul lezat, ar fi creditul sdruncinat al reclamantului, prin răspândirea știrii, că el e în încetare de plăți; orî dacă leziunea dreptului altuia, este un delict, saŭ quasi-delict, în sensul art. 998 și 999 c. civ. și prin urmare în specie, diminuarea creditului în piață al reclamantului, i-a stîrbit un patrimoniu moral și deci un drept al său, nu mai puțin, însă adevărat este, că în cazul de față, comunicarea unei opinii, între intimatul Chatiner și Silberstein, este exercițiul unui alt drept, că comunicarea de opinii în mod confidențial, ne fiind un fapt ilicit prin sine însuși, nu poate atrage răspundere pentru daunele ce ar determina, de cât în cazul când natura afacerilor, obiect al comunicațiunii, ar fi în domeniul unor moravuri, absolut pure și ne amestecate de interese, ce cad mult sub nivelul moral, cum e în specie, părțile fiind oameni de afaceri comerciale și financiare și unde se luptă prin concurență în aceeași profesiune este admis prin practica moravurilor, de a se face însinuări cu tendința de a discredita;

Că deci comunicarea confidențială, producând chiar efecte dăunătoare unui al treilea, nu poate constitui un fapt ilicit, și nici atinge dreptul altuia, întru cât ea însăși este exercițiul unui drept, mai ales dacă se ține seamă de necesitatea în care se găsesc oamenii de afaceri comerciale și financiare, ași cunoaște reciproc, situațiunea materială, în fie-care moment, că prin urmare, în specie, totul să reducă de a se vedea, dacă acea comunicare de știre falsă, n'a fost făcută cu intențiunea de a prejudicia;

Considerând că din desbateri, cu nimic nu s'a dovedit existența acestui element constitutiv al delictului civil, urmează că faptul imputat intimatului Paul Chatiner și Mayer Vexler, nu intră în prevederile art. 998 cod. civ.;

Considerând că reclamantele susține că, comunicarea informațiunii în condițiunile expuse mai sus în tot cazul, constituie un quasi-delict civil, cu imputabilitate pentru intimat a faptului de imprudență; căci Paul Chatiner, comunicând asemenea știre, a făcut un act de imprudență, expunând la daune pe reclamante;

Considerând că în acte de natura acestuia ce face

obiectul discuțiunii, este absolut dificil a preciza, întru cât poate fi vădută o imprudență, din partea unui comerciant, de a comunica altuia în particular, știri ce-l interează direct, de și ar fi dăunătoare unui al treilea, această comunicare, atunci când cel puțin nu e stabilit, că putea bănui Chatiner, neexactitatea acestei versiuni, de unde urmează a se vedea că intimațiilor nu li se poate imputa nici o imprudență și dar să fie condamnați intimații la daune în baza art. 999 cod. civil;

Considerând pe de altă parte, că daunele decurgând într'un fapt pentru a fi imputate autorului lui, e necesar a se stabili cu suficiență, că acest fapt e cauza generatrice a daunelor ce ele sunt consecuența necesară și imediată, în specie însă fapte concrete n'a fost produse, pentru a se vedea dacă perderile suferite de reclamante, deriv din falșă știre, ci din contră admitând de exactă alegațiunea că de la 1894 încoace, afacerile reclamantului, au diminuat în număr și importanță, acest fapt se explică prin criza comercială, ce s'a accentuat, din ce în ce mai mult de la 1894 și până în prezent;

Că așa fiind în fața acestor circumstanțe, daunele pretinse nu sunt stabilite ca decurgând din știrea dată, că reclamantele ar fi în încetare de plăți;

Având în vedere, că în ce privește și pe intimatul Mayer Vexler nu se constată faptul material de a fi comunicat cui-va știrea de încetarea plăților a reclamantului, că deci și pentru acest intimat, chiar când ar rezulta daune din răspândirea știrei de încetare de plăți a lui Iosef Bujes, nu poate fi responsabil ne fiind dovedit cu nimic că el este autorul delictului său quasi-delictului civil ce i e imputat;

Având în vedere cererea defendorilor de a li se acorda cheltueli de judecată pe care tribunalul, găsind-o fondată, cată a o admite;

Având în vedere și cererea martorilor : G. O. Basarabeanu și Theodor Mendel de a li se acorda despăgubiri pentru cheltuelile făcute, cu venirea lor ca martori pe cari tribunalul le găsește și pe acestea întemeiate pentru suma de câte 50 lei ce urmează reclamantele să se condamne la aceste despăgubiri.

Pentru aceste motive, respinge ca ne întemeiată acțiunea intentată de Iosef Bujes.

(ss) Th Popescu Cudalbu, P. Poni.

p. grețier (ss) Melidoneanu.

TRIBUNALUL JUDETULUI FALCIU

Audiența de la 21 Ianuarie 1897

Președenția D-lui EM. CERNATESCU, Președinte

Arghir Palade și Maria Palade cu Andrei Tolea,
contestație la urmărire

Convențiune. — Ce se cere pentru ca o convențiune să fie validă. — Causă lăcită. — Dacă obligațiunea întemeiată pe o cauză ilăcită este valabilă.

Convențiune matrimonială. — Cum trebuiesc făcute și când.

Căsătorie. — Copii. — Dacă copii pot cere de la părinți o parte din averea lor pentru căsătorie.

Căsătorie. — Datoriile soților unul către altul.

1) Pentru ca o convențiune să fie validă se cere, pe lângă capacitatea și consimțimântul părților, un obiect determinat și basat pe o cauză lăcită.

Obligațiunea fără cauză, sau basată pe cauză nelăcită, nu poate avea nici un efect.

Ast-fel, când un soț, usând de rele tratamente asupra soției sale, reușește să smulgă de la părinții ei, o recunoaștere cum că i-ar fi dator o sumă de bani, această obligațiune ce și ia părinții ei, nu poate avea nici un efect, de oare-ce este basată pe o cauză imorală, ilăcită.

2) Convențiunile matrimoniale trebuie să se facă, sub pedeapsă de nulitate, în formele anume stabilite de lege și mai înainte de celebrarea căsătoriei.

3) Copii n'au dreptul să ceară de la părinți vre-o parte din averea lor pentru căsătorie.

4) Soții și datoresc unul altuia credință, sprijin și ajutor, și bărbatul, în același timp, datorește și protecțiune femeii sale, de unde reese că fie-care din ei trebuie a fi credincios unul către altul, neputându-se brucea și bate.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Arghira și Maria Palade contra cărței de judecată No. 1288/96 a județului de pace din Huși, prin care li s'a respins contestația făcută la urmărirea îndreptată contra lor de Andrei Tolea în baza obligațiunii autentăcită sub No. 103/95 de același judecător;

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că din desbaterile urmate și actele prezentate rezultă în fapt : că, intimatul Andrei Tolea după ce s'a căsătorit cu fca apelanților, de la un timp au început a se purta rău și chiar a bate pe femeia sa, în urma acestora apelanții pentru a salva pe fca lor de brutalitățile soțului său, au convenit cu acesta de a-i da o obligațiune autentăcită după care se recunosc dator o lui cu 300 lei ce se arată că le-a dat cu împrumut dănsul, și plătită la un anume termen; acel termen espirând, intimatul cere învestirea obligației cu formula esecutorie și apoi pune în urmărire pe apelanți;

Având în vedere că după art. 948 cod civ. pentru validitatea unei convențiuni se cere : pe lângă capacitatea și consimțimântul părților, un obiect determinat și basat pe o cauză lăcită; iar după art. 966 cod. civ., obligațiunea fără cauze, sau basate pe o cauză nelăcită nu poate avea nici un efect;

Având în vedere că în specie însăși intimatul ca creditor recunoaște că n'au dat nici un ban cu împrumut apelanților, deci cauza care se invoacă în obligațiune nu există, prin urmare incumbă intimatului ca creditor să dovedească cauza obligațiunii, or o el susține că adevărata cauză ar fi că apelanții erau dator o cea sumă ca dotă promisă soției sale la căsătorie; aceasta nu poate fi opusă cu succes, de oare-ce convențiunile matrimoniale după art. 1228 cod. civ. sub pedeapsă de nulitate trebuie a se face în forma anume stabilită de lege și înainte de căsătorie, ceea-ce n'a avut loc în specie și nici măcar se recunoaște de apelanți că s'ar fi promis la căsătorie o asemenea sumă; că așa fiind căzând aceeași cauză invocată de intimat, rămâne în realitate ca cauză cea-ce reese din actul dat aparte de intimat apelanților, că el pentru a constrânge pe apelanți să dea o dotă fiicei lor au cătat a se purta bruce față de soția sa bătând-o chiar; că o asemenea cauză

nu poate fi luată ca baza unei obligațiuni, de oare-ce este ilicită fiind contrară bunelor moravuri și ordinei publice și chiar prohibită de lege; căci după art. 186 cod. civ., copii n'au dreptul să ceară de la părinți vr'o parte din averea lor pentru căsătorie, și ca atare în specie intimatul prin mijlocul bruscheții sale față de soție într'un mod indirect a cătat să constrângă și să oblige pe părinții femeii sale de a-i da ceva din averea lor, contrar disp. art. 186 cod. civ.; că afară de aceasta după art. 194 și 195 cod. civ., soții își datoresc unul altuia credință, sprijin și ajutor, și bărbatul în același timp protecțiune femeii, de unde reese că trebuie fie-care din ei a fi cuviincioși unul către altul, neputându-se brusca și bate, căci acestea ar constitui un fapt penal și ar fi chiar un motiv de divorț;

Că așa fiind când intimatul în actul dat de dânsul în același timp când i s'a dat și lui obligațiunea de apelanți, arată că de acum va avea o purtare cuviincioasă față de femeia sa și dacă va mai o bate ori se va purta rău cu ea, el va fi ținut să restituie suma de 300 lei ce i s'a promis după obligație de apelanți, se vede până la evidență că cauza ce i-a determinat pe apelanți de a se obliga către intimat a fost numai ca să-l poată face să numai bată pe soția sa și să se poarte bine cu ea, ceia-ce de altminterlea chiar de la lege e ținut bărbatul ca să fie cuviincios față de femeia sa, așa dar cauza este imorală, căci admițându-se o asemenea cauză, ar fi a se încuraja pe bărbați să fie barbari către soțiile lor, că prin acest mijloc într'un mod indirect se constrânge pe părinții femeilor lor a le da câte o sumă de bani pentru a putea salva suferințele lor, ceea-ce e contrar bunelor moravuri și chiar ordinei publice;

Ast-fel fiind din cele ce preced constatându-se că obligațiunea în baza căreia sunt urmăriți apelanții e basată pe o cauză ilicită, față cu dispoziția art. 996 din cod. civ., nu poate avea nici un efect fiind de drept nulă, deci cată a se anula urmărirea și ca atare a se admite apelul și prin consecință contestațiunea.

Pentru aceste motive redactate de d-l membru I. M. Gavrilesco, admite apelul și contestațiunea și anulează urmărirea.

(ss) Em. Cernătescu, Ioan M. Gavrilesco, Ștefan Ciuntu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN NISA

Audiența din 17 Noembrie 1896

Președenția D-lui CAVALIER

Jurământ decisoriu.—Deferirea lui de către un mandatar.—Nulitate.

Deferirea jurământului decisoriu de către una din părți, nu este de cât consimțământul unei transacțiuni subordonate afirmării celei-l-alte părți asupra punctului în litigiū.

Prim urmare deferirea jurământului nu poate avea loc de cât în virtutea unui mandat special.

Faptele cauzei în care s'a dat următoarea hotărîre

sunt în de ajuns de explicate în sentință chiar, sentință prin care s'a infirmat hotărîrea judecătorului de pace cu data de 14 August 1894.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că apelul introdus de Basso și Partore nu este făcut de cât în privința dispozițiunei din hotărîre care îl condamnă să plătească lui Toneră, o sumă de 200 franci;

Având în vedere, că această condemnațiune nu este întemeiată de cât pe jurământul prestat de intimat în urma deferirei ce i-a fost făcută, nu de Basso și Partore, cari nu au fost față la desbateri, dar de către un oarecare Olivier, ce era însărcinat cu apărarea intereselor lor;

Având în vedere că deferirea jurământului decisoriu, de către una din părți nu este de cât consimțământul la o transacție subordonată afirmării celei-l-alte părți asupra punctului în litigiū, că dar după principiile puse în articolul 1988 din codul civil (art. 1536 din codul civil român), nu poate să aibă loc de cât în virtutea unui mandat special; că un asemenea mandat, nu-l fusese dat lui Olivier; că în asemenea cas jurământul prestat de Toneră nu putea tranșa contestația și trebuie să fie considerat ca neavenit;

Având în vedere, în fond, că e constant că părțile au încheiat la 12 Mai 1893 toate socotelile ce existau între ele; că din nimic nu reese că posterior acestei date, Toneră a avut vre-un raport de afaceri cu apelanții;

Că registrele acestora din urmă, cari au fost produse în instanță după cererea lui (Toneră), nu fac nici o mențiune de nicaieri încasări ce dânsul pretinde că a făcut pe socoteala lor; că elementele cauzei desmint de asemenea, de acum, faptele ce dânsul a artikulat și că nu este loc a se admite probarea lor;

Pentru aceste motive,
Infirmă, etc.

Gazette des tribunaux

BIBLIOGRAFII

A apărut în broșură:

O REFORMĂ LEGISLATIVĂ UTILĂ (LEGEA BERENGER)

DE

D-I AL. D. NICOLAU

Dr. în drept de la facultatea din Paris.— Procuror pe lângă tribunalul Ilfov

Asupra acestui studiu în No. viitor vom publica o mică dare de seamă.

A apărut 2 volume:

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILĂ

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătoriilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărînicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține:

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vînzare la autor str. Plantelor No. 39, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie-care volum costă lei 12; ambele vol. 24 lei